

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1: Titlul actului normativ

Proiect de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind reluarea pentru anul 2009 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto.

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Peste 70% din parcul auto din România este extrem de vechi, uzat atât moral cât și tehnic, nerespectând normele tehnice prevăzute de standardele europene, acest lucru conducând la deteriorarea calității aerului în zonele urbane, în principal prin formarea smog-ului (oxizi de azot și hidrocarburi) și a emisiilor de pulberi.

Raportul tehnic nr.1/2006 al Agenției Europene de Mediu asupra poluării la nivel urban evidențiază că poluarea aerului rezultată din traficul parcului auto îmbătrânit generează efecte adverse asupra sănătății populației și asupra calității factorilor de mediu (aer, sol, floră, faună). Noxele provenite din traficul auto contribuie la sporirea cantităților de gaze cu efect de seră responsabile de schimbările climatice care duc, printre altele, la agravarea și intensificarea fenomenelor meteorologice extreme.

Traficul urban reprezintă una dintre cele mai importante surse de poluare a aerului în zonele urbane, impactul emisiilor variind în funcție de condițiile locale. Emisiile din trafic sunt direct legate de volumul acestuia, de gradul de uzură al autovehiculelor precum și de tipul combustibilului utilizat, iar efectele asupra sănătății populației depind semnificativ de aceste caracteristici.

România se numără printre țările cu cele mai învechite parcuri auto din Europa, vârsta medie a autoturismelor fiind de peste 13 ani, ceea ce echivalează cu vârsta obișnuită de casare din multe țări europene, acest lucru conducând la scăderea nivelului de siguranță rutieră întrucât majoritatea acestor autoturisme nu sunt dotate cu sisteme de siguranță pasive și active.

Luând în considerare necesitatea derulării în continuare a acțiunilor de reducere a poluării aerului în aglomerările urbane, datorate emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme, în vederea încadrării emisiilor în valorile limită admise la nivel european, pentru aerul ambiental și în scopul îndeplinirii de către România a obligațiilor ce-i revin conform statutului său de stat membru al Uniunii Europene, propunem reluarea în anul 2009 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto derulat de Administrația Fondului pentru Mediu.

Strategiile Tematice în domeniul Poluării Aerului și pentru Mediul Urban, elaborate de către Comisia Europeană prevăd ca obiectivele și măsurile menite să controleze poluarea cu pulberi în suspensie și emisiile de poluanți care afectează stratul de ozon, generate de autoturismele uzate în mediul urban, să fie realizate în cel mai scurt timp. Acest lucru este necesar pentru realizarea unui transfer echilibrat către tipurile de autoturisme care respectă cerințele de protecție a mediului și care reduc la minim efectele asupra sănătății populației, respectând principiile prevăzute în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă, și alte documente programatice adoptate la nivel național și în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene adoptată în anul 2001 la Göteborg.

Emisiile provenite din trafic joacă un rol critic în contextul schimbărilor climatice, calității aerului și dezvoltării durabile, Comisia luând în considerare un set complex de acțiuni necesare îmbunătățirii calității mediului urban, incluzând noile standarde aplicate autovehiculelor (EURO V, EURO VI), și a măsurilor individuale ce revin a fi implementate de către statele membre, una dintre aceste acțiuni fiind și Programul propus prin prezentul act normativ.

Promovarea Programului în baza unei legi ordinare, având în vedere procedura parlamentară de adoptare a acesteia, ar conduce la întârzierea implementării efective a acestuia, motiv pentru care a fost elaborat prezentul act normativ, în baza căreia să fie reluat Programul.

Caracterul de urgență reiese din natura procedurilor de aplicare și implementare efectivă a Programului, de termenele impuse de aceste proceduri, precum și din necesitatea de scoatere din uz în cel mai scurt timp a autoturismelor uzate, cu grad ridicat de poluare.

Reluarea Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto pentru anul 2009 pe calea unei ordonanțe de urgență se impune și datorită necesității unui interval mai mare de timp pentru implementarea Programului întrucât după intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, trebuie derulate mai multe acțiuni în vederea implementării efective a Programului.

Implementarea efectivă a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto, după validarea producătorilor, importatorilor și distribuitorilor autorizați ai acestora, necesită un termen de 7 luni, având în vedere că Programul se desfășoară în 3 etape, una de 4 luni, una de 2 luni și ultima, de o lună.

De asemenea, din experiența anilor precedenți, s-a constatat faptul că după parcurgerea primei etape a Programului, este necesară o a doua și o a treia etapă care au ca și finalitate redistribuirea sumelor rămase disponibile din prima, respectiv a doua etapă, până la data limită de derulare a Programului.

În plus, o mare parte a beneficiarilor acestui Program achiziționează autoturismele noi prin intermediul creditelor bancare, care presupun intervale de timp mai lungi comparativ cu cele din procedura de achiziționare cu plata integrală în numerar.

Față de cele menționate mai sus, respectiv efectele de diminuare a poluării care s-au înregistrat ca urmare a derulării Programului în anii precedenți, precum și faptul că mai există, încă, un număr foarte mare de autoturisme cu grad ridicat de poluare în uz, propunem ca aplicarea acestuia în anul 2009 să se efectueze în temeiul unei ordonanțe de urgență.

2. Schimbări preconizate

Obiectivul prezentului act normativ este reducerea poluării prin scoaterea din uz a autoturismelor vechi, proprietate a persoanelor fizice române, care sunt caracterizate de un nivel de poluare foarte ridicat.

În cadrul Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto pentru 2009 poate participa orice persoană juridică, producător, importator autorizat de autoturisme sau reprezentanții autorizați ai acestora. Pentru a fi validat, acesta va depune la Administrația Fondului pentru Mediu o documentație care va fi asimilată proiectelor de mediu în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarul primei în cuantum de 3.800 lei poate fi orice proprietar/moștenitor al unui autoturism uzat, care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) s-a înscris la un producător validat pentru achiziționarea unui autoturism nou;
- b) a predat autoturismul uzat spre casare unui operator economic autorizat, conform prevederilor legale, să desfășoare activități de colectare a vehiculelor scoase din uz, obținând un certificat de distrugere;
- c) a radiat autoturismul uzat;
- d) achiziționează un autoturism nou de la un producător validat.

Suma de 3.800 lei va putea fi obținută o singură dată și se va scădea din prețul de achiziție al unui autoturism nou.

În vederea atingerii obiectivului prezentului act normativ, se interzice omologarea pentru circulație, reînmatricularea ulterioară a unui autoturism uzat predat spre casare în baza acestui Program.

Totodată, activitatea de comercializare ulterioară a autoturismelor predate în vederea casării sau introducerea pe orice cale spre reutilizare a caroseriei, șasiului ori a motorului acestora de către operatorii economici autorizați pentru colectarea și tratarea autoturismelor uzate constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

Programul va fi dus la îndeplinire de către Administrația Fondului pentru Mediu în limita sumei de 228.000 mii lei și se aplică până la data de 11 decembrie 2009.

Pornind de la exemplul și rezultatele înregistrate de unele țări din Uniunea Europeană, precum Franța, Italia, Spania și altele care au introdus pe perioade determinate de timp proiecte asemănătoare și având în vedere succesul de care s-au bucurat în anii 2005, 2006 și 2007, Programul de stimulare a înnoirii Parcului național auto, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile a elaborat un nou act normativ în scopul reluării acestui Program, care urmărește realizarea următoarelor deziderate:

- reducerea poluării aerului în aglomerările urbane și nu numai, datorate emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme în scopul încadrării emisiilor în valorile limită admise la nivel european pentru aerul ambiental;
- prevenirea formării deșeurilor rezultate în urma abandonării autoturismelor uzate;
- respectarea de către România, ca stat membru, a standardelor Uniunii Europene în materie de mediu;
- diminuarea efectelor negative ale poluării aerului asupra sănătății populației și mediului.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic al actului normativ

1. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

În plan social impactul va fi deosebit având în vedere numărul mare de persoane fizice care solicită informații privind posibilitatea reluării în anul 2009 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto.

Suma de 3.800 lei, de care v-a beneficia fiecare proprietar al unui autoturism uzat care participa la acest Program, reprezintă o motivație pentru scoaterea din uz a autoturismul vechi, poluant, aflat în circulație.

4. Impactul asupra mediului

Din rapoartele privind calitatea mediului, rezultă că emisiile de poluanți din atmosferă s-au redus la nivelul anului 2005 cu peste 325.000Kg CO, iar la nivelul anului 2006 această reducere a fost de aproximativ 5 % CO emis în atmosferă – care reprezintă o cantitate de 355.085 Kg CO (calculul a fost realizat pentru numărul de 14.607 autoturisme scoase din uz, cu rezervor având o capacitate medie de 47,5 litri - luându-se în considerare caracteristicile tehnice ale autoturismelor autohtone).

Pentru întreg Programul derulat în anul 2005 și 2006, emisiile de CO s-au redus cu 707.585 Kg CO (în același timp s-au înregistrat în mod firesc reduceri ale emisiilor și altor poluanți).

Toate autoturismele scoase din circulație au fost predate la operatorii economici autorizați care desfășoară activități de colectare fiind tratate conform normelor în vigoare.

Secțiunea a 4-a: Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Actul normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

Alte informații:

Se alocă de la Fondul pentru mediu suma de 228.000 mii lei din sumele încasate de Administrația Fondului pentru Mediu.

Secțiunea a 5-a: Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ urmează a fi elaborate instrucțiunile privind modalitățile de aplicare a acestuia, care se aprobă prin ordin al ministrului mediului și dezvoltării durabile.

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

Prezentul act normativ nu necesită consultarea organizațiilor neguvernamentale, institutelor de cercetare și altor organisme implicate.

Ținând cont de prevederile art.6 alin.(9) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, promovarea prezentului act normativ este supusă adoptării în procedură de urgență.

Proiectul actului normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1585/8.12.2008.

Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

Ținând cont de prevederile art. 6 alin. (9) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, promovarea prezentului act normativ este supusă adoptării în procedură de urgență.

Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare

Prezentul act normativ nu necesită înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind reluarea pentru anul 2009 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TARICEANU